

Sygn. akt III UK 174/19

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
z udziałem M. G. , D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. , E.
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15
maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 października 2018 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację płatnika składek P. Sp. z o.o. w S. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 30 września 2016 r., sygn. akt VI U (...), którym Sąd ten oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 31 grudnia 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją nr (...) z 31 grudnia 2014 roku stwierdził, że zainteresowany M. G. z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z D. sp. z o.o. oraz E. sp. z o.o., a wykonywanych na rzecz P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tj. pracodawcy, z którym pozostawał jednocześnie w stosunku pracy, podlega

obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik płatnika składek P. Spółki i ograniczoną odpowiedzialnością w S., w rozumieniu art. 8 ust. 2a w okresie od 24 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2011 r. z podstawą wymiaru składek szczegółowo wskazaną w decyzji. Nadto organ rentowy stwierdził, iż płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu jest P. Sp. z o.o. w S. .

Z powyższą decyzją nie zgodził się płatnik P. Sp. z o.o. w S., podnosząc, że ubezpieczeni z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z E. Sp. z o.o. oraz D. Sp. z o.o., nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu jako pracownicy płatnika składek, stąd powód nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za M. G. z tytułu pracy wykonywanej przez zainteresowanego na rzecz E. Sp. z o.o. oraz D. Sp. z o.o.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z 30 września 2016 r., sygn. akt VI U (...) oddalił odwołanie i zasądził od P. Spółki z odpowiedzialnością w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od tego wyroku wniósł płatnik składek, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku oraz naruszenie art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 2 k.p.; art. 18 ust. 1a w zw. z art. 4 pkt 2a ustawy systemowej; art. 233 § 1 k.p.c.; art. 219 k.p.c.; art. 328 § 2 k.p.c.; art. 8 ust. 2a ustawy systemowej; art. 18 ust. 1a w zw. z art. 4 pkt 2a ustawy systemowej oraz art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 7 i 8 oraz art. 83d ustawy systemowej.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

Sąd drugiej instancji wskazał, że w rozpoznawanej sprawie spór dotyczył interpretacji przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym za pracownika, w rozumieniu tej ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym

pozostaje w stosunku pracy. Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnymi, rentowymi, chorobowymi i wypadkowymi tak jak pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia do wymienionych ubezpieczeń społecznych, a obowiązek ten obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zważywszy, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, zdaniem sądów *meriti*, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro treść zawartych przez ubezpieczonego z zainteresowanymi umów, okoliczności ich zawarcia i wykonania prowadzą do wniosku, że ich przedmiotem było świadczenie pracy przez ubezpieczonego na rzecz pracodawcy, należało zgodnie z art. 8 ust. 2a w związku z art. 18 ust. 1a ustawy systemowej w podstawie wymiaru składek z umowy o pracę uwzględnić również przychody z umów zawartych przez zainteresowanych z ubezpieczonym o świadczenie usług.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną płatnik składek w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego), pkt 2 (potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości) k.p.c.

Wskazano, że istotne wątpliwości budzi przyjęta przez Sady obu instancji, literalna wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, zgodnie z którą na podstawie tego przepisu następuje rozszerzenie definicji pracownika względem definicji zawartej art. 2 k.p., co z kolei wiąże się z koniecznością powiązania art. 8 ust. 2a z art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej, który zawiera definicję płatnika składek, a nadto z art. 18 ust. 1a ustawy systemowej, z którego wynika konieczność

uwzględnienia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne również przychodu uzyskanego przez pracownika z tytułu wskazanych w tym przepisie umów cywilnoprawnych. Przyjęta przez Sądy obu instancji literalna wykładnia przytoczonych przepisów nie daje się w ocenie skarżącej pogodzić z wykładnią systemową i funkcjonalną. Taka bowiem interpretacja pozostaje w sprzeczności z ustalonym w ustawie systemowej sposobem obliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

Na wypadek nieuwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: „Czy w świetle art. 84 i art. 217 Konstytucji RP dopuszczalne jest nałożenie na pracodawcę, którego pracownik zawarł umowę cywilnoprawną z osobą trzecią, na podstawie której to umowy świadczy pracę na rzecz swojego pracodawcy, obowiązku ustalania, obliczania, potrącania i terminowego odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne od przychodu uzyskanego przez jego pracownika z tytułu świadczenia pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią, w drodze rozszerzającej wykładni art. 18 ust. 1a w związku z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej?” A w przypadku pozytywnej odpowiedzi na powyższe pytanie: „Czy pracodawcy, zobowiązanemu na podstawie art. 18 ust. 1a w zw. z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej do ustalenia, obliczenia, potrącania i terminowego odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne od przychodu uzyskanego przez jego pracownika z tytułu świadczenia pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią, jeśli praca ta świadczona jest na rzecz tego pracodawcy, przysługują instrumenty prawne uprawniające do żądania od pracownika oraz od osoby trzeciej, z którą pracownik ten związany jest jedną z umów cywilnoprawnych wskazanych w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, informacji o istnieniu ważnie zawartej umowy cywilnoprawnej między pracownikiem a osobą trzecią oraz treści tej umowy cywilnoprawnej, w szczególności w odniesieniu do informacji o wysokości wynagrodzenia ustalonego pomiędzy stronami umowy cywilnoprawnej, stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za tego pracownika?”

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., albowiem w sprawie nie zaistniały ustawowe przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej.

Ewentualnie, w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania, o:

- oddalenie skargi kasacyjnej w całości.

Nadto wniósł o zasądzenie od płatnika na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do rozstrzygania w kwestii zgodności art. 18 ust. 1a w związku z art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z art. 84 i art. 217 Konstytucji RP. W wyroku z dnia 16 kwietnia 2004 r. Sąd Najwyższy przyjął, że sąd rozpoznający sprawę nie może odmówić zastosowania przepisu ustawy (aktu

normatywnego) z powodu jego niezgodności z Konstytucją; jeżeli powyższe poważne wątpliwości w tym zakresie, powinien zwrócić się z odpowiednim pytaniem do Trybunału Konstytucyjnego. W szczególności nie można kompetencji do orzekania o niezgodności przepisu z Konstytucją wywodzić z art. 178 Konstytucji, przepis ten nie określa bowiem kompetencji sądu jako organu, lecz wyznacza zakres niezawisłości sędziów przy sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Powszechnie też przyjmuje się, że kompetencji danego organu nie można domniemywać lecz musi ona mieć swoje wyraźne podstawy w ustawie (I CK 291/03, LEX nr 103769). Bezpośredniość stosowania Konstytucji nie oznacza kompetencji do kontroli konstytucyjności obowiązującego ustawodawstwa przez sądy i inne organy powołane do stosowania prawa. Tryb tej kontroli został bowiem wyraźnie i jednoznacznie ukształtowany przez samą Konstytucję. Przepis art. 188 Konstytucji zastrzega orzekanie w tych sprawach do wyłącznej kompetencji Trybunału Konstytucyjnego. Domniemanie zgodności ustawy z Konstytucją może być obalone jedynie wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, a związanie sędziego ustawą, przewidziane w art. 178 ust. 1 Konstytucji, obowiązuje dopóty, dopóki ustawie tej przysługuje moc obowiązująca (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 30 października 2002 r., V CKN 1456/00, LEX nr 57237; z dnia 24 listopada 2015 r., II CSK 517/14, LEX nr 1940564).

Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności określonego przepisu, a właśnie dokonania tego rodzaju kontroli domaga się skarżący uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istotne zagadnienie prawne. Jedynie zupełnie wyjątkowo dopuszczalna jest kontrola mająca charakter indywidualny, koncentrująca się na procesie wykładni i stosowania prawa w sprawie, w której nastąpiła. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 marca 2016 r. zajął stanowisko, iż jeżeli niezgodność przepisu z Konstytucją jest w związku z rozpoznawaną sprawą oczywista i ocena taka ma dodatkowe poparcie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził uprzednio niezgodność z Konstytucją przepisu o takim samym brzmieniu, jak zawarty w obowiązującej ustawie, to sąd może nie zastosować tego przepisu w rozpoznawanej sprawie ze względu na jego niezgodność z Konstytucją (V CSK 377/15, LEX nr 2025769). W wyroku z dnia 17 marca 2016 r., Sąd Najwyższy

przyjął, że istnieje możliwość samodzielnego dokonania przez sąd oceny zgodności przepisów ustawowych z Konstytucją na użytek rozpoznawanej sprawy, co staje się obowiązkiem Sądu Najwyższego w przypadku, gdy przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu odpowiednie pytanie prawne, lecz nie doszło do jego rozstrzygnięcia (III KRS 42/12, LEX nr 2288953). W rozpoznawanej sprawie żadna z wyżej wskazanych okoliczności nie miała jednak miejsca.

Natomiast w odniesieniu do drugiego ze wskazanych w treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienia prawnego, należy zwrócić uwagę, że stanowi ono w istocie otwarte pytanie, które nie zostało powiązane z potrzebą interpretacji konkretnie wskazanych przepisów prawa. Intencją skarżącej jest bowiem uzyskanie odpowiedzi, czy pracodawcy przysługują instrumenty prawne uprawniające do żądania od pracownika oraz od osoby trzeciej, z którą pracownik ten związany jest umową cywilnoprawną, informacji dotyczących istnienia tej umowy i jej treści. Wskazany problem prawny nie sprowadza się zatem do wykładni określonego przepisu prawa przez Sąd Najwyższy, skarżąca chce natomiast, by to Sąd Najwyższy poszukiwał normy prawnej, której hipoteza odpowiadać będzie wskazanemu zagadnieniu. W tym miejscu warto przytoczyć jeszcze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266), w myśl którego nie można kwalifikować jako naruszenia konstytucyjnych gwarancji w zakresie ochrony danych osobowych oraz obrazy dóbr osobistych sytuacji zasięgnięcia wiedzy o przychodach pracownika dla realizacji ustawowych obowiązków podmiotu zwracającego się o takie informacje (w tym przypadku - obowiązków płatnika składek, określonych w przepisach ustawy systemowej). Zdaniem Sądu Najwyższego, pracodawca ma prawo domagania się tego rodzaju informacji przede wszystkim od samego pracownika w ramach trójstronnego stosunku ubezpieczeń społecznych łączącego ubezpieczonego, płatnika składek oraz organ rentowy.

Zgodnie, natomiast z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub

podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Wskazana przez skarżącą potrzeba wykładni przepisów nie występuje, bowiem Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie odniósł się już do sformułowanego przez skarżącą problemu, związanego ze wskazaniem płatnika składek na ubezpieczenia społeczne, w sytuacji, gdy praca była świadczona na rzecz pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią. Sąd Najwyższy w uchwale z 2 września 2009 r., II UZP 6/09, (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46) przyjął, że pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na

ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Zdaniem Sądu Najwyższego, zważywszy, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy. Argumentował, że za taką wykładnią przemawia także art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, według którego, w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Z przepisu tego wynika logicznie, że płatnikiem jest pracodawca, a przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie „uwzględnia się” w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pogląd ten znalazł potwierdzenie w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego – wyroki: z 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824; z 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266; z 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117. Co istotne, powyższy pogląd nie wpływa na treść stosunków cywilnoprawnych. Konwersja umów cywilnych w stosunek pracy między ich podmiotami jest możliwa tylko wówczas, gdy wypełnione są przesłanki z art. 22 k.p. W innych wypadkach umowa cywilna nie może być potraktowana jako umowa o pracę (wyrok Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2008 r., I PK 311/07, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 258).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.